

9 Μαΐου, 1990

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

LAVAR SHIPPING CO. LTD.,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

1. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,

2. ΕΦΟΡΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 146/85).

Αναθεωρητική Έφεση — Προθεσμία καταχώρισης — Παράταση της προθεσμίας — Προϋποθέσεις άσκησης της σχετικής διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου — Νομοθετικό καθεστώς και νομολογία — Περιστάσεις που δικαιολόγησαν την παράταση στην κριθείσα περίπτωση.

5

Η Δημοκρατία υπέβαλε αίτηση παράτασης της προθεσμίας για έφεση με το αιτιολογικό ότι δεν είχε λάβει εγκαίρως γνώση της εκδόσεως της δικαστικής απόφασης αφού δεν ειδοποιήθηκε σχετικά.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, εγκρίνοντας την αίτηση, αποφάσισε ότι:

Σχετικός είναι ο περί Εφέσεων (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστικός Κανονισμός του Ανωτάτου Δικαστηρίου του 1964 (Κανονισμός 3).

15

Η Διάταξη 35, Θεσμός 2, καθορίζει το χρόνο καταχώρισης της έφεσης σε έξι εβδομάδες, εκτός εάν το Δικαστήριο ή Δικαστής παρατείνει το χρόνο. Σχετική είναι η Διάταξη 57, Θεσμός 2, με βάση τον οποίο το Δικαστήριο ή Δικαστής έχει εξουσία να παρατείνει το χρόνο που καθορίζεται στους Θεσμούς, παρόλο ότι η αίτηση για παράταση γίνεται μετά την εκπνοή του καθοριζόμενου ή επιτρεπόμενου χρόνου.

20

Σε μια σειρά πολιτικών υποθέσεων το Ανώτατο Δικαστήριο εξέτασε τις πρόνοιες για παράταση του χρόνου για καταχώριση έφεσης.

25

Οι πρόνοιες των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται στις αναθεωρητικές εφέσεις τηρουμένων των αναλογιών και λαμβανομένης υπόψη της φύσης της Αναθεωρητικής Δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου.

Το ζήτημα της παράτασης του χρόνου για καταχώριση έφεσης στην Αναθεωρητική Δικαιοδοσία απασχόλησε το Δικαστήριο τούτο.

Η διακριτική εξουσία του Δικαστηρίου πρέπει να ασκείται με βάση τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης.

Στην παρούσα υπόθεση, η καθυστέρηση δεν οφείλεται σε αμέλεια ή λάθος ή παράλειψη των αιτητών ή των δικηγόρων τους. Το Δικαστήριο δεν έχει ικανοποιηθεί ότι ειδοποιήθηκε η πλευρά των αιτητών - καθ' ων η αίτηση για την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης. Η Ένορκη Δήλωση και η προφορική μαρτυρία του αρμόδιου Πρωτοκολλητή είναι ασαφής, αόριστη και δεν είναι δυνατό από αυτή να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα ότι δόθηκε η αναγκαία ειδοποίηση.

Είναι προς το δημόσιο συμφέρον το τέλος της διαδικασίας να οριστικοποιείται. Τα δικαιώματα των μερών, όπως καθορίζονται στις δικαστικές αποφάσεις, με την εκπνοή του επιτρεπόμενου χρόνου για το ένδικο μέσο της έφεσης πρέπει να αποκρυσταλλώνονται και γενικά να δημιουργείται σταθερότητα δικαίου και δικαιωμάτων. Ο διάδικος όμως πρέπει να γνωρίζει τη δικαστική απόφαση. Οι συνέπειες παράλειψης παρουσίας του ιδίου ή του δικηγόρου του κατά την έκδοση της δικαστικής απόφασης βαρύνουν τον ίδιο. Δεν είναι όμως σύμφωνο με το κοινό αίσθημα δικαίου και τις αρχές της δικαιοσύνης να στερηθεί του δικαιώματος του ένδικου μέσου της έφεσης αν, χωρίς δική του ή του δικηγόρου του παράλειψη, λάθος, ή απροσεξία, δεν έλαβε γνώση της δικαστικής απόφασης.

Ενόψει των ειδικών περιστατικών της υπόθεσης, παρά τη μακρά καθυστέρηση - για την οποία όμως δόθηκε επαρκής εξήγηση - προς το συμφέρον της δικαιοσύνης το Δικαστήριο αποφάσισε να εκδώσει Διάταγμα παράτασης. Ο χρόνος παρατείνεται επτά μέρες από σήμερα.

Η αίτηση εγκρίνεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Pavlou and Another v. Cacoyiannis and Others (1963) 2 C.L.R 405,

Hadjimichael v. Karamichael and Others (1967) 1 C.L.R. 61,

Loizou v. Konteatis (1968) 1 C.L.R. 291,

Kyriakides v. Kyriakides (1969) 1 C.L.R. 373,

Ioannidou v. Dikeos and Another (1970) 1 C.L.R. 241,

5 *Courtis and Another v. Iasonides (No. 1) (1972) 1 C.L.R. 56,*

Turkish Co-Operative Carob Marketing Society Ltd. v. Kiamil and Another (1973) 1 C.L.R. 1,

10 *Charalambous v. Charalambides Dairies Ltd (1984) 1 C.L.R. 19,*

Samanis v. Symillides (1985) 1 C.L.R. 187,

Branco Salvage Ltd. v Republic (1967) 3 C.L.R. 213,

15 *Georghiou v. Republic (No. 3) (1968) 3 C.L.R. 563,*

Georghiou v. Republic (1968) 1 C.L.R. 411,

20 *Cyprian Seaway Agencies Ltd and Others v. Republic (1981) 3 C.L.R. 271,*

I. & A. Φιλίππου v. Δημοκρατίας (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2385.

25 **Αίτηση.**

Αίτηση από τους καθ' ων η αίτηση για παράταση του χρόνου καταχώρησης ειδοποίησης έφεσης εναντίον ακυρωτικής απόφασης.

30

A. Ευαγγέλου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Αιτητές - Καθ' ων η αίτηση.

35 *A. Τίμοθη για Χρ. Δημητριάδη, για τους Καθ' ων η αίτηση - Αιτητές.*

Cur. adv. vult.

40 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Με την παρούσα αίτηση οι αιτητές ζητούν παράταση του χρόνου για καταχώριση έφεσης εναντίον της ακυρωτικής Απόφασης στην υπόθεση αυτή, που εκδόθηκε με βάση το Άρθρο 146.4(β) του Συντάγματος.

Η Απόφαση είχε επιφυλαχθεί. Ορίστηκε η 17η Ιουνίου, 1989, για έκδοση της απόφασης και κοινοποιήθηκε στο Πρωτοκολλη-

τείο για να ειδοποιήσει σχετικά τους δικηγόρους των μερών. Εκδόθηκε στην καθορισμένη ημέρα.

Η παρούσα αίτηση καταχωρίστηκε στις 10 Οκτωβρίου, 1989. Τα γεγονότα στα οποία βασίζεται εκτίθενται σε Ένορκη Δήλωση του κ. Λαζάρου, δικηγόρου της Δημοκρατίας. Τόσο ο δικηγόρος στην Ένορκη Δήλωσή του, όσο και ο κ. Ευαγγέλου, ο οποίος χειριζόταν την υπόθεση, βεβαιώνουν ότι δεν ειδοποιήθηκαν, ούτε ο δικηγόρος, ούτε το Αρχείο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα για την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης, ούτε λήφθηκε αντίγραφο της Απόφασης στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα. Στις 5 Οκτωβρίου, 1989, ένας ιδιώτης λογιστής ζήτησε από τον κ. Λαζάρου αντίγραφο της Απόφασης. Ο κ. Λαζάρου επικοινωνήσε με τον κ. Ευαγγέλου. Έγινε η σχετική έρευνα στο γραφείο. Ο φάκελος της υπόθεσης ήταν τοποθετημένος στις εκκρεμούσες για έκδοση απόφασης υποθέσεις. Την επομένη, μετά από έρευνά τους στο Πρωτοκολλητήριο του Δικαστηρίου τούτου, πληροφορήθηκαν ότι η Απόφαση, με την οποία ακυρώθηκε η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη, εκδόθηκε στις 17 Ιουνίου, 1989.

Οι καθ' ων η αίτηση ενίστανται στην παράταση του χρόνου. Η ένστασή τους βασίζεται σε Ένορκες Δηλώσεις Πρωτοκολλητή του Δικαστηρίου τούτου και του δικηγορικού γραμματέα του δικηγόρου των καθ' ων η αίτηση.

Ο Πρωτοκολλητής αντεξετάστηκε και επανεξετάστηκε σύμφωνα με τους Θεσμούς Πολιτικής Δικονομίας. Σύμφωνα με τη μαρτυρία του Πρωτοκολλητή - Ένορκη Δήλωση και προφορική μαρτυρία - η ειδοποίηση των ενδιαφερομένων δικηγόρων για την ημερομηνία έκδοσης επιφυλαγμένης απόφασης δίδεται τηλεφωνικώς. Το γεγονός τούτο καταγράφεται σε ένα σημείωμα. Το σημείωμα φυλάττεται μέχρι την έκδοση της Απόφασης, οπότε καταστρέφεται. Συμπληρωματικά δήλωσε ότι ο εκπρόσωπος του Γενικού Εισαγγελέα πρέπει να έχει ειδοποιηθεί. Παραδέχτηκε όμως ότι οι τηλεφωνικές αυτές ειδοποιήσεις μπορεί να γίνουν, είτε από τον ίδιο, είτε από άλλο Πρωτοκολλητή ή υπάλληλο του Τμήματος Προσφυγών, ή ένα έκτακτο Βοηθό Γραφείου. Δεν είχε κανένα σημείωμα, ούτε μπορούσε να πει αν στη συγκεκριμένη υπόθεση ειδοποιήθηκε ο Γενικός Εισαγγελέας ή αντιπρόσωπός του.

Ο δικηγορικός γραμματέας των καθ' ων η αίτηση στην Ένορκη Δήλωσή του αναφέρει ότι το γραφείο τους ειδοποιήθηκε έγκαιρα και ότι, συμπερασματικά, έπρεπε να είχε ειδοποιηθεί και η άλλη πλευρά.

5 Η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση υπόβαλε ότι, και αν ακόμα δε
 δόθηκε ειδοποίηση, όπως προβάλλεται από την πλευρά των αιτητών
 - καθ' ων η αίτηση, αυτό δεν αποτελεί λόγο για παράταση του χρό-
 10 νου καταχώρισης της έφεσης. Περαιτέρω, οι καθ' ων η αίτηση - αι-
 τητές, μετά την έκδοση της Απόφασης, "προέβησαν εις αποφάσεις,
 ομού μετά αδελφών εταιρειών, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι το ποσόν
 των £60,475 θα ηδύνατο να αφαιρεθῆ ως ζημία (ως η απόφασις εις
 15 την παρούσαν Προσφυγήν, ήτις ακύρωσε την αντίθετον απόφασιν
 των Καθ' ων η Αίτησις) και, κατά συνέπειαν έχουν καθορίσει την
 λειτουργίαν των με βάσιν το ως άνω γεγονός ...". Δεν ήταν σε θέση
 να αναφέρει ποιές συγκεκριμένες αποφάσεις ή πράξεις λήφθηκαν
 από τους πελάτες της και πώς θα επηρεαστούν εάν παραταθεί ο χρό-
 νος και καταχωριστεί έφεση.

15 Ο περί Εφέσεων (Αναθεωρητική Δικαιοδοσία) Διαδικαστι-
 κός Κανονισμός του Ανωτάτου Δικαστηρίου του 1964 (Κανονι-
 σμός 3) έχει:-

20 "3. Αι πρόνοιαι της Διατάξεως 35 του περί Πολιτικής Δι-
 κονομίας Διαδικαστικού Κανονισμού αι αναφερόμεναι εις
 εφέσεις θά εφαρμόζωνται, τηρουμένων των αναλογιών, εις
 εφέσεις εξ αποφάσεως Δικαστού ή Δικαστών ενασκούντων
 αναθεωρητικήν δικαιοδοσίαν δυνάμει της παραγράφου (2)
 25 του άρθρου 11 του Νόμου."

Η Διάταξη 35, Θεσμός 2, καθορίζει το χρόνο καταχώρισης
 της έφεσης σε έξι εβδομάδες, εκτός εάν το Δικαστήριο ή Δικασ-
 τής παρατείνει το χρόνο. Σχετική είναι η Διάταξη 57, Θεσμός
 2, με βάση τον οποίο το Δικαστήριο ή Δικαστής έχει εξουσία να
 30 παρατείνει το χρόνο που καθορίζεται στους Θεσμούς, παρόλο
 ότι η αίτηση για παράταση γίνεται μετά την εκπνοή του καθορι-
 ζόμενου ή επιτρεπόμενου χρόνου.

35 Σε μια σειρά πολιτικών υποθέσεων, το Ανώτατο Δικαστήριο
 εξέτασε τις πρόνοιες για παράταση του χρόνου για καταχώριση
 έφεσης - (βλ. *Areti Pavlou and Another v. George P. Cacoyiannis
 and Others* (1963) 2 C.L.R. 405, 406· *Erini Costa Hadjimichael v.
 Maria Karamichael and Others* (1967) 1 C.L.R. 61· *Andreas P.
 Loizou v. Panayiotis Ch. Konteatis* (1968) 1 C.L.R. 291· *Leonidas
 40 Kyriakides v. Antonis Kyriakides* (1969) 1 C.L.R. 373· *Theodora
 Ioannidou v. Charilaos Dikeos and Another* (1970) 1 C.L.R. 241·
Omiros Th. Courtis and Another v. Panos K. Iasonides (No. 1)
 (1972) 1 C.L.R. 56· *The Turkish Co-Operative Carob Marketing
 Society Ltd. v. Lutfi Kiamil and Another* (1973) 1 C.L.R. 1·

Charalambous v. Charalambides Dairies Ltd. (1984) 1 C.L.R. 19·
Samanis v. Symillides (1985) 1 C.L.R. 187).

Οι πρόνοιες των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας εφαρμόζονται στις αναθεωρητικές εφέσεις τηρουμένων των αναλογιών και λαμβανομένης υπόψη της φύσης της Αναθεωρητικής Δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου. 5

Το ζήτημα της παράτασης του χρόνου για καταχώριση έφεσης στην Αναθεωρητική Δικαιοδοσία απασχόλησε το Δικαστήριο τούτο στις υποθέσεις *Branco Salvage Ltd. v. Republic (Attorney-General as Successor to The Greek Communal Chamber and Another)* (1967) 3 C.L.R. 213· *Niki Chr. Georghiou v. Republic (Minister of the Interior and Another) (No. 3)* (1968) 3 C.L.R. 563· *Niki Chr. Georghiou v. Republic (Minister of Interior and Another)* (1968) 1 C.L.R. 411 (Ολ.)· *Cyprian Seaway Agencies Ltd and Others v. Republic* (1981) 3 C.L.R. 271 και *I. & A. Φιλίππου v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2385. 10 15

Στην τελευταία Απόφαση, όπου έγινε αναφορά στις προηγούμενες, ειπώθηκε:- 20

"Οι αρχές που έχουν νομολογιακά καθιερωθεί είναι: Η ανάγκη αυστηρής τήρησης των προθεσμιών που καθορίζονται από τους Θεσμούς. Η παράταση του χρόνου είναι εξαιρετικό δικονομικό μέτρο. Το Δικαστήριο έχει διακριτική εξουσία να παρατείνει το χρόνο καταχώρισης της έφεσης. Η εξουσία αυτή είναι ελεύθερη και αδέσμευτη και ασκείται με βάση τα γεγονότα της κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης. Ο αιτητής πρέπει να προβάλει τα αναγκαία στοιχεία για να ικανοποιήσει το Δικαστήριο ότι η παράταση είναι προς το συμφέρο της δικαιοσύνης. 25 30

Η πρόνοια των προθεσμιών κάμπτεται με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου υπέρ του αιτητή μόνον αν το συμφέρον της δικαιοσύνης και τα δοσμένα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης συνηγορούν υπέρ αυτής." 35

Η διακριτική εξουσία του Δικαστηρίου πρέπει να ασκείται με βάση τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης. 40

Στην παρούσα υπόθεση η καθυστέρηση δεν οφείλεται σε αμέλεια, ή λάθος, ή παράλειψη των αιτητών ή των δικηγόρων τους. Το Δικαστήριο δεν έχει ικανοποιηθεί ότι ειδοποιήθηκε η πλευρά των αιτητών - καθ' ων η αίτηση για την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης.

Η Ένορκη Δήλωση και η προφορική μαρτυρία του αρμόδιου Πρωτοκολλητή είναι ασαφής, αόριστη και δεν είναι δυνατό από αυτή να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα ότι δόθηκε η αναγκαία ειδοποίηση.

- 5 Είναι προς το δημόσιο συμφέρον το τέλος της διαδικασίας να οριστικοποιείται. Τα δικαιώματα των μερών, όπως καθορίζονται στις δικαστικές αποφάσεις, με την εκπνοή του επιτρεπόμενου χρόνου για το ένδικο μέσο της έφεσης πρέπει να αποκρυσταλλώνονται και γενικά να δημιουργείται σταθερότητα δικαίου και δικαιωμάτων.
- 10 Ο διάδικος όμως πρέπει να γνωρίζει τη δικαστική απόφαση. Οι συνέπειες παράλειψης παρουσίας του ιδίου ή του δικηγόρου του κατά την έκδοση της δικαστικής απόφασης βαρύνουν τον ίδιο. Δεν είναι όμως σύμφωνο με το κοινό αίσθημα δικαίου και τις αρχές της δικαιοσύνης να στερηθεί του δικαιώματος του ένδικου μέσου της έφεσης αν, χωρίς δική του ή του δικηγόρου του παράλειψη, λάθος, ή απροσεξία, δεν έλαβε γνώση της δικαστικής απόφασης.
- 15

- Ενόψει των ειδικών περιστατικών της υπόθεσης, παρά την μακρά καθυστέρηση - για την οποία όμως δόθηκε επαρκής εξήγηση - προς το συμφέρον της δικαιοσύνης αποφάσισα να εκδώσω Διάταγμα παράτασης. Ο χρόνος παρατείνεται επτά μέρες από σήμερα.
- 20

- Θεωρώ αναγκαίο να τονίσω ότι το αρμόδιο Τμήμα του Πρωτοκολλητείου πρέπει, ή να δίδει γραπτές ειδοποιήσεις, ή να τηρεί σημείωση των τηλεφωνικών ειδοποιήσεων, η οποία, αφού υπογραφεί από τον αρμόδιο Πρωτοκολλητή, να τοποθετείται στο φάκελο της υπόθεσης.
- 25

- Καμιά διαταγή για έξοδα.
- 30

Η αίτηση εγκρίνεται χωρίς έξοδα.